

Velliv

Aktivt ejerskab 2023

Indhold

Introduktion	3
Dialoger med selskaber	5
Samarbejde med andre investorer	9
Stemmeafgivelse på generalforsamlinger	11
Eksterne forvalteres indsatser	14
Fokus i 2024	15

9

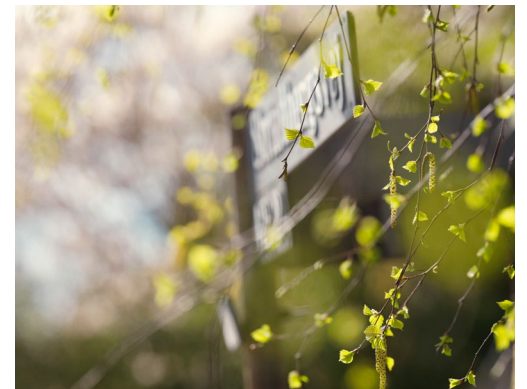
Sammen med andre investorer opnår vi større indflydelse

6

Vores klima-relaterede mål for porteføljen

Vi gør brug af vores stemmerettigheder rundt omkring i verden

13

Introduktion

Vedvarende og langsigtet værdiskabelse

Med Vellivs rolle som global investor og dermed medejer af de selskaber, vi investerer i, følger særlige rettigheder og muligheder for indflydelse.

De muligheder udnytter vi ved at gøre vores indflydelse gældende over for selskaberne gennem aktivt ejerskab med udgangspunkt i vores forventninger til deres adfærd og udvikling. Selskabers øgede hensyntagen til miljø og samfund, mener vi, bidrager til en vedvarende og langsigtet værdiskabelse – både til fordel for vores kunders opsparinger og den verden, vi lever i.

Vi har fokus på at reagere, når selskaber har været involveret i hændelser med negative indvirkninger på miljø og samfund eller

på systematisk vis har udvist uansvarlig ledelsespraksis. For at vi kan fortsætte med at investere i selskaberne, er det afgørende, at vi gennem dialog sikrer os, at ledelsen træffer de nødvendige foranstaltninger til at afbøde hændelserne og undgå, at de gentager sig. Derudover indgår vi i dialog om de proaktive mål, som vi har sat for vores samlede investeringsportefølje på klimaområdet, og vi fører dialoger relateret til eksempelvis sociale forhold og biodiversitet. [Læs mere i afsnittet 'dialoger med selskaber'](#).

Flere og flere investorer har de senere år forpligtet sig til at opnå samme langsigtede mål om gradvist at omstille deres investeringsporteføljer mod CO₂-neutralitet inden for rammerne af Parisaftalen. For at øge indflydelsen på selskaber i vores aktive ejerskab arbejder vi sammen med andre investorer, hvor vi ikke kun har fokus på globale udfordringer som klimaforandringerne, men også når vi efterspørger mere rapportering fra selskaber, eller når det gælder ledelsesmæssige udfordringer, der skal forbedres. [Læs mere i afsnittet 'samarbejde med andre investorer'](#).

Vi stemmer også på selskabers generalforsamlinger ud fra vores stemmepolitik, hvori vi stiller krav til forskellige bæredygtighedsrelaterede emner samt til bestyrelser om eksempelvis diversitet, uafhængighed og håndtering af ESG-risici. Vi holder os ikke tilbage med at stemme imod valg af bestyrelseskandidater i tilfælde, hvor der ikke bliver levet op til dem. [Læs mere i afsnittet 'stemmeafgivelse på generalforsamlinger'](#).

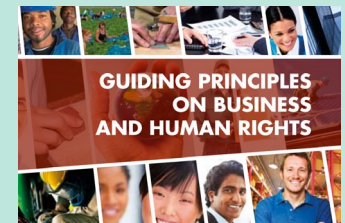
At vores eksterne porteføljeforvaltere også arbejder i samme retning og afspejler vores værdigrundlag i deres arbejde har stor betydning for, at vi på sigt når de mål, vi har sat for vores samlede investeringsportefølje. Derfor evaluerer vi deres arbejde og tiltag på bæredygtighedsområdet ud fra udvalgte emner og vurderer udviklingen. [Læs mere i afsnittet 'eksterne forvalteres indsats'](#).

De forskellige værktøjer, vi bruger, har alle til formål at bidrage til prioritering af bæredygtige forandringer blandt selskabernes ledelser, og i praksis mindske negative indvirkninger lokalt og globalt.

Vores overordnede retningslinjer for det aktive ejerskab

I Velliv tager vores indsats inden for aktivt ejerskab udgangspunkt i vores politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab. Den er baseret på konkrete, internationalt anerkendte principper for ansvarlig ledelsespraksis, som selskaber skal efterleve. Det er eksempelvis principperne i FN's Global Compact, FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhverv samt OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder. Derudover kan de mål, som vi proaktivt arbejder på at fremme, knyttes til FN's verdensmål for bæredygtig udvikling og særligt målene i Parisaftalen.

Signatory of:

WE SUPPORT

Dialoger med selskaber

Formålet med at føre dialog med selskaber er at sikre, at de forbedrer strategier og processer til at undgå negative indvirkninger på miljø og samfund, men også for proaktivt at opfordre til yderligere tiltag, der vil betyde, at deres forretning udvikler sig i en mere bæredygtig retning.

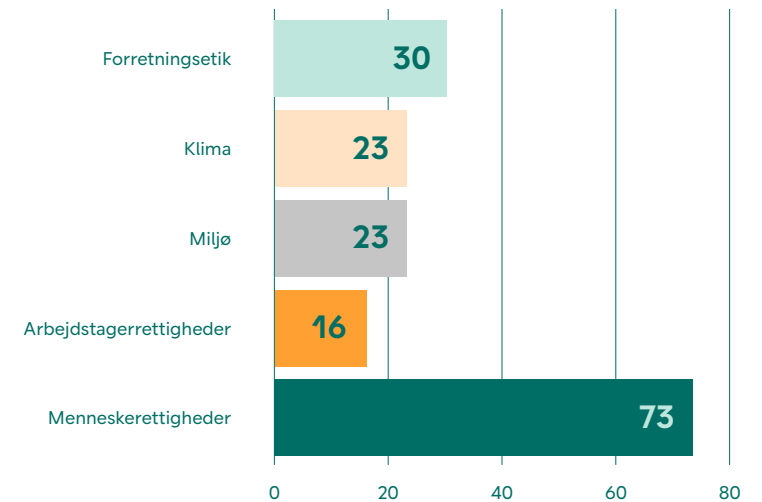
Dermed kan de gøre sig attraktive i et marked, der er præget af konkurrence og udvikling, og hvor forventningerne til at have bæredygtige forretningsmodeller konstant øges. Den måde, Velliv er i dialog med selskaber på, falder overordnet set under to kategorier: Vi har reaktive dialoger med selskaber og proaktive dialoger med selskaber:

Når vi har reaktive dialoger med selskaber, tager dialogerne udgangspunkt i dokumenteret brud, eller hændelser der udgør risiko for brud, på de førnævnte internationale principper for ansvarlighed, og de føres af vores rådgiver Sustainalytics, mens Velliv til tider deltager i de møder, der bliver afholdt med selskaberne. Målet med dialogerne er, at de retter op på den uhensigtsmæssige adfærd eller træffer foranstaltninger, så lignende hændelser ikke gentager sig. Når vi fører proaktive dialoger med selskaber, har Velliv direkte kontakt til selskaberne, hvilket vi i størstedelen af tilfældene fører selvstændigt. I enkelte tilfælde sker det dog også i fællesskab med en mindre gruppe andre investorer. Selskaberne er udvalgt på baggrund af identificerede forbedringspunkter, uden at der

er tale om dokumenterede negative indvirkninger. Målene er eksempelvis fastsættelse af CO₂-reduktionsmål, opfordringer til mere rapportering om bæredygtighedsrelaterede emner og øget transparens i forsyningskæder. Formålet med dialogerne er samtidig at lære om de udfordringer, selskaberne oplever i at nå målene. Både når det gælder reaktive og proaktive dialoger er formålet, at de ønskede tiltag skal mindske de risici, der kan påvirke selskaberne negativt.

Velliv tager udgangspunkt i branchehenstillingen om klimarapportering fra Forsikring & Pension, og kvalificerer derfor kun kontakt med selskaber som faktiske dialoger, når der er modtaget en respons på vores henvendelse eller afholdt møder med repræsentanter fra selskaberne. Det betyder, at vi har rakt ud til et endnu større antal selskaber, end det antal dialoger, vi rapporterer. I løbet af 2023 blev i alt 165 dialoger ført med selskaber. 138 af dialogerne føres af vores datarådgiver og dermed på baggrund af dokumenterede brud, eller risiko for brud, på principperne. Af disse reaktive dialoger omhandler størstedelen af dem

Dialoger i 2023 fordelt på emner:

menneskerettigheder, hvilket viser, at det for selskaberne er dette område, hvor udfordringerne er størst i forhold til at udvise en ansvarlig adfærd. På næste side er eksempler på reaktive dialoger, der blev gennemført i 2023, efter fastsatte milepæle blev opnået. Når dialoger afsluttes succesfuldt, vil de pågældende selskaber fortsat blive monitoreret for efterlevelse af principperne for ansvarlig ledelsespraksis på samme måde som selskaberne i resten af vores investeringsportefølje og investeringsunivers.

Ophør af fremstilling af sundhedsskadelige kemikalier

3M Co. har i flere år stået over for adskillige retssager på grund af forurening af overflade- og grundvand forårsaget af sundhedsskadelige kemikalier fra selskabets aktiviteter og produkter. Gennem dialogen, der blev initieret tilbage i 2019, fremlagde selskabet nyttige oplysninger om sin tilgang til håndteringen af sagen. Selskabet har samarbejdet med myndigheder og effektivt gennemført afhjælpende foranstaltninger. I december 2022 meddelte 3M, at selskabet vil stoppe fremstillingen af kemikalierne og øge investeringer i bæredygtig kemi, og efter yderligere dialog med selskabet i 2023, blev målene om at mindske risiciene opnået.

Etablering af nyt kvalitetssystem og kvalitetsrevisioner

Flere lande og EU udstedte handelsrestriktioner på brasiliansk importeret kød som resultat af, at selskabet BRF eksporterede kød med forfalskede sundhedscertifikater, som blev opnået ved bestikelse af føderale revisorer. Med dialogen var formålet at sikre, at selskabets fødevarer kvalitets- og sikkerhedspolitikker samt ledelsessystemer er korrekt implementeret, overvåget og rapporteret på. I 2023 færdiggjorde BRF implementeringen af en ny strategi. Blandt nye tiltag er etablering af et kvalitetssystem og kvalitetsrevisioner. BRF har desuden forpligtet sig til løbende at øge procentdelen af fødevarerproduktionen, der er certificeret under et eksternt certificeret QMS og sigter mod fuld certificering inden 2025.

Vejen mod CO₂-neutralitet

Klimaforandringernes negative indvirkninger udgør farer for mennesker og planeten, og dermed også en risiko for vores investeringer og vores kunders langsigtede interesser. Som ansvarlig investor er det vigtigt, at vi handler for at afbøde risiciene. Velliv bakker op om Parisaftalen og målet om at begrænse den globale opvarmning til under 2 grader – og gerne begrænse den til 1,5 grader. Selskabers ansvarlighed over for målet og villighed til at omstille sig er afgørende for, at det nås. Vores overordnede mål er at reducere CO₂-udledningen fra børsnoterede aktier- og virksomhedsobligationer samt ejendomme med 60 % i 2030 sammenlignet med 2019 og være CO₂-neutrale senest i 2050. Ved at ekskludere selskaber, som er ansvarlige for at udlede mest CO₂ i vores investeringsportefølje, kunne vi hurtigere opnå CO₂-neutralitet. Men indvirkningerne vil fortsætte med at finde sted, så længe der ikke bliver skabt reelle forandringer i selskabernes forretningsmodeller. Derfor er eksklusion ikke en god, enkeltstående løsning, men derimod er det selskabers engagement i den grønne omstilling, der kommer til at få en afgørende betydning for, hvorvidt målene i Parisaftalen bliver nået.

I Velliv har vi øget vores fokus på den grønne omstilling. Vores forpligtelse til at have en CO₂-neutral investeringsportefølje indgår blandt andet i vores tilslutning til the Paris Aligned Investment Initiative. Et af flere handlingspunkter, som indgår som en del af tilslutningen, er udøvelse af aktivt ejerskab over for de selskaber, hvor en omstilling er mest relevant for vores investeringsportefølje. Vores finansierede udledning er de udledninger, der er forbundet med vores investeringer, og som vi indirekte er ansvarlige for. For 2025 er det vores mål, at de selskaber i vores portefølje af børsnoterede aktier og

virksomhedsobligationer i materielle sektorer, der udgør mindst 70 % af Vellivs finansierede CO₂-udledning, enten skal være CO₂-neutrale, i overensstemmelse med en udvikling mod CO₂-neutralitet eller underlagt direkte eller kollektivt engagement. Det arbejde påbegyndte vi i 2023, hvor vi har sat konkrete mål for de selskaber, vi har identificeret til ikke at opfylde kriteriet, og derfor initieret dialog med disse. Vi ved, at dialoger vil foregå over længere tid. Vi ser det derfor som starten på et længerevarende samarbejde, da det tager tid for selskaber at omstille sig og imødekomme vores forespørgsler.

Paris Aligned Investment Initiative

Investing for a net zero future

En portefølje af selskaber med videnskabeligt baserede mål for CO₂-reduktion

I slutningen af 2023 fik vi som det første kommercielle pensionsselskab vores CO₂-reduktionsmål godkendt af Science-based Targets initiative (SBTi).¹ Det betyder helt konkret, at vores mål nu er videnskabeligt validerede til at være i overensstemmelse med målene i Parisaftalen, og at de løbende skal revideres af initiativet for at sikre, at de fortsat er det. Vi har konkrete mål for vores investeringsportefølje, hvor målene er, at henholdsvis 57,3 % og 51,3 % af Vellivs samlede investeringer i børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer senest i 2028

¹ https://sciencebasedtargets.org/resources/files/Target-language-and-summary_Velliv-Pension-Livsforsikring-A.S.pdf

skal være i selskaber, der har klimamål, der er godkendte af SBTi. Målene er baseret på en lineær fremskrivning med udgangspunkt i vores portefølje i 2022 med det overordnede mål, at 100 % af vores beholdning i børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer skal bestå af selskaber med godkendte science-based targets senest i 2040. Til at opnå dette mål vil dialog med porteføljeselskaber spille en vigtig rolle.

Vi rækker selv ud til selskaber om at fastsætte målsætninger om CO₂-reduktion i tråd med Parisaftalen og deltager i kampanjer med samme mål. Vores mål for porteføljen omfatter et stort antal selskaber og også store multinationale selskaber, hvor Vellivs muligheder for påvirkninger kan synes minimale. Men ved at gå i dialog og dele vores mål og argumenter for, at det er den rigtige retning at arbejde i, tror vi på, at vi kan være med til at øge de generelle forventninger til, at selskaberne hæver ambitionsniveauet og følger med den udvikling, der sker lige nu.

Bæredygtighed er mere end klimadagsordenen

Aktivt ejerskab og potentialet i at føre dialoger med selskaber indebærer endnu mere end risiciene forbundet med klimaforandringerne og behovet for en grøn omstilling. De mulige emner er mange, men vi engagerer os også proaktivt i emner såsom sociale forhold og biodiversitet, hvor vi har valgt at gøre brug af data og besvarelser fra selskaber til at identificere forbedringspunkter at gå i dialog med selskaber om. Det er eksempelvis data fra World Benchmarking Alliance, CDP og Net Zero Company Benchmark, og der er både tale om data, hvor selskaber bliver tildelt en score og sammenlignet med andre, og data hvor vi dykker ned i besvarelser fra selskaber og identificerer områder, der kan og bør forbedres.

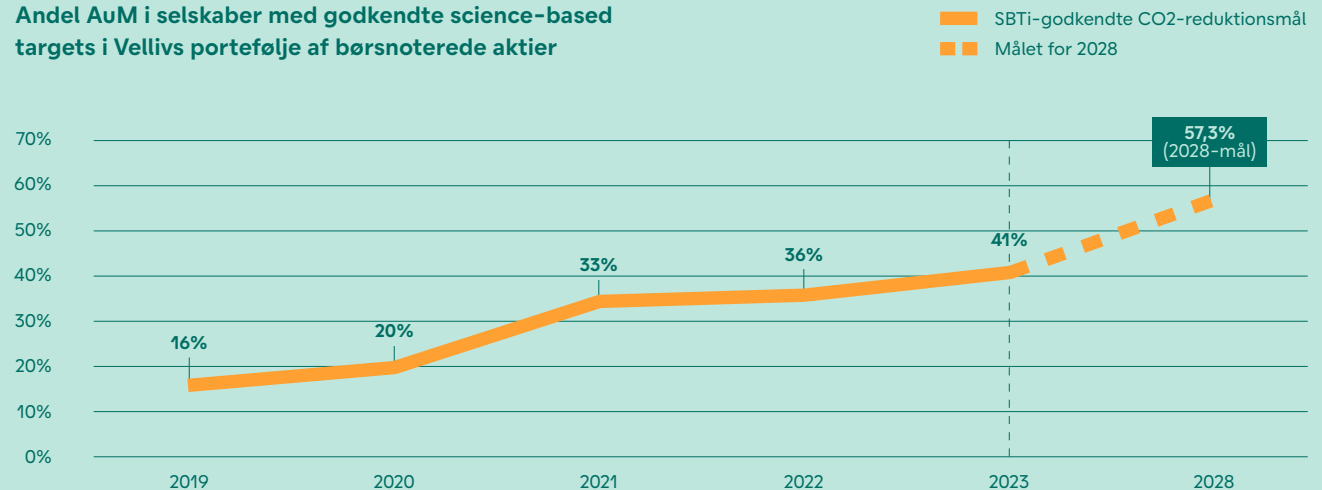
Valideringer af klimamål

Efterspørgslen på valideringer af klimamål er hurtigt voksende². I 2023 blev antallet af selskaber og finansielle institutioner med SBTi-godkendte klimamål fordoblet til i alt 4.204 (2.079 i 2022).

I 2023 var Velliv selv i dialog med 16 selskaber om at tilslutte sig Science-Based Targets initiativet og udarbejde CO₂-reduktionsmål valideret til at være på linje med målene i Parisaftalen.

Andel AuM i selskaber med godkendte science-based targets i Vellivs portefølje af børsnoterede aktier

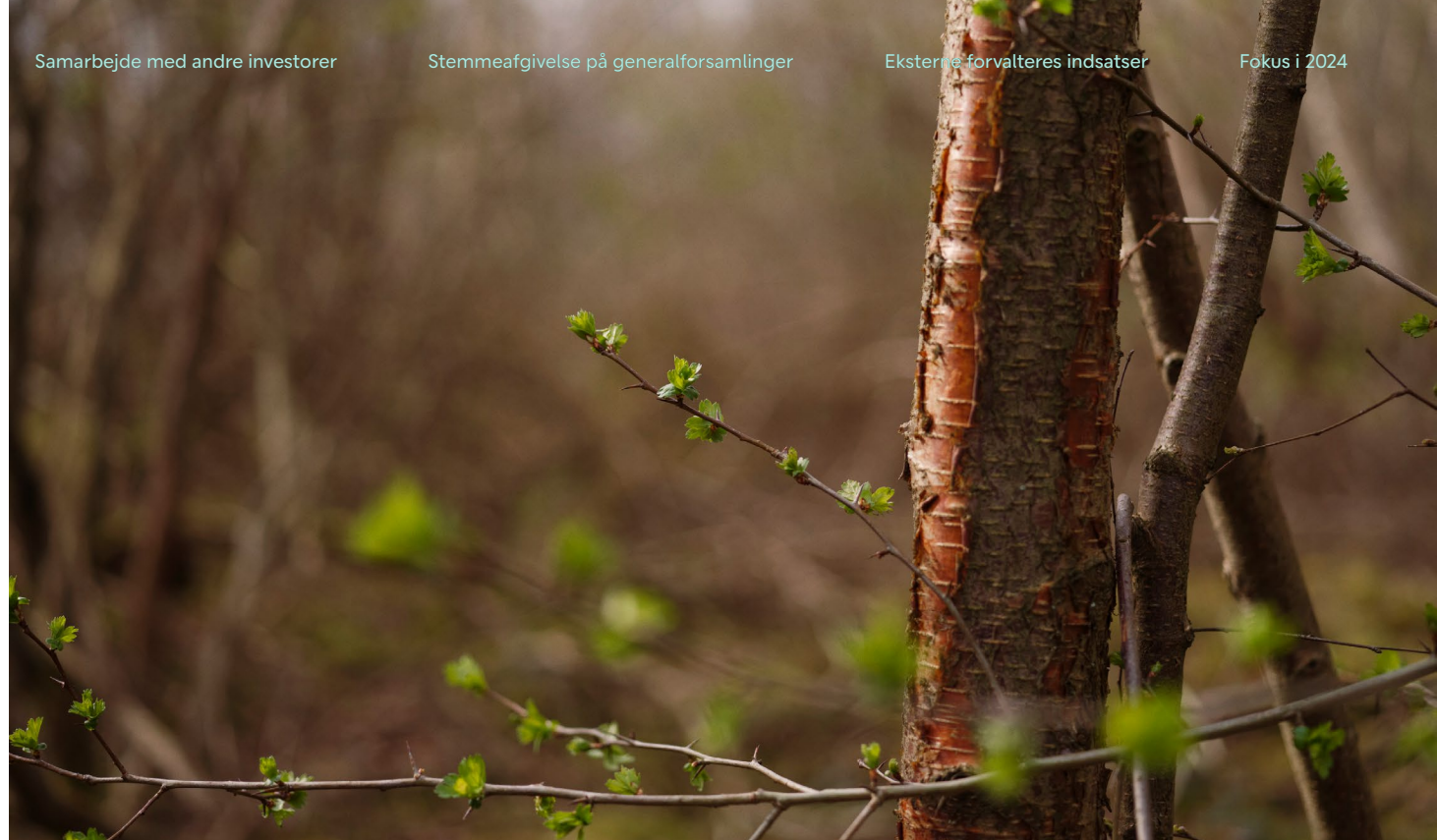
² <https://sciencebasedtargets.org/news/sbti-scale-up-gathers-pace>

Sporbarhed i forsyningskæder

Vi er i dialog med Unilever Plc og har senest i juni 2023 afholdt et møde med selskabet om at øge sporbarheden i dets forsyningskæde. Import af træ har en stor betydning Unilevers omsætning, hvorfor selskabet bør kunne spore råvaren til et mere detaljeret niveau end de lande, selskabet importerer den fra. Manglende sporbarhed udgør en risiko for involvering i skovrydning, og vi mener, det er essentielt, at Unilever arbejder aktivt på at opnå større indsigt i dets forsyningskæde. Her forventes EU's forordning om skovrydning (EUDR) også at få en vigtig betydning.

Risici i forhold til menneskerettigheder

Vi er i kontakt med Costco Wholesale om at identificere risici og indvirkninger relateret til menneskerettigheder både i selskabets egne operationer og gennem dets forretningsforbindelser. Som investor er det vigtigt, at selskaber beskriver deres processer for at identificere deres menneskerettighedsrisici og indvirkninger på specifikke områder i verden eller gennem specifikke aktiviteter. Vi har gjort brug af World Benchmarking Alliance's Corporate Human Rights Benchmark til at identificere og prioritere dialogen med Costco.

Dialoger uden effekt

Med aktivt ejerskab forholder vi os aktivt til selskaberne i vores portefølje, men vi forholder os også til de selskaber, vi ikke vil investere i eller lade være en del af vores bredere investeringsunivers. Vores tilgang til eksklusioner vedrører blandt andet selskaber med forretningsmodeller, som vi ikke ønsker at understøtte – såsom tobaksselskaber og selskaber, der producerer kontroversielle våben. Derudover ekskluderer vi selskaber, hvor vi

har dokumentation for manglende overholdelse af de principper, vi vil investere efter, og hvor dialog har vist sig at være uden effekt.

Det kan enten være, fordi et selskab i en periode ikke har svaret på henvendelser, eller hvor der ikke er villighed til at lave de ændringer, vi stiller krav om. Ekskluderede selskaber bliver løbende monitoreret i tilfælde af ændringer, og eksklusionslisten bliver opdateret to gange om året med nye udviklinger.

Samarbejde med andre investorer

Vores erfaring har vist, at vi som en lille aktør i det globale investeringsmarked kan opnå endnu mere ved at arbejde sammen med andre investorer med samme målsætninger.

Det ser vi som en stærk fordel i modsætning til en fragmenteret tilgang, hvor et selskab behandler samme spørgsmål overfor et stort antal investorer hver for sig. I fællesskab repræsenterer vi en større ejerandel, og vi har længe anerkendt, at samarbejder med andre investorer er en effektiv metode til at opnå fælles mål. Det tager udgangspunkt i præmissen om, at vi sammen råber højere. Og jo højere vi råber, jo større er chancen for at blive hørt.

Som vist i dette afsnit tager vi del i en række investorinitiativer og samarbejder som løftestang for arbejdet med at påvirke selskabers prioritering af specifikke tiltag og drive en mere bæredygtig udvikling. Ved nogle af initiativerne bidrager vi med vores opbakning og underskrift, og ved andre bidrager vi aktivt

ved at lede kontakten til og dialogerne med selskaber på vegne af os selv og andre investorer.

Investorpres på Amazon

Velliv gik i 2023 med i et samarbejde med en række andre danske pensionsselskaber om en fælles dialog med Amazon. Selskabet har i flere år været involveret i alvorlige hændelser omkring begrænsning af ansattes ret til at organisere sig og forhandle kollektivt. I arbejdsgruppen er vi i kontakt med selskabets ledelse for at eskalere det hidtil forgæves mål om, at Amazon skal offentliggøre en uafhængig rapport om, hvordan selskabet sikrer, at medarbejdernes rettigheder bliver beskyttet i praksis.

Kampagner for mere data om selskaber og udvikling af klimamål

Vi arbejder for øget transparens omkring selskabers indvirkninger på naturen og klimaet. Vi deltager i CDP's årlige Non-Disclosure Campaign, hvor vi i 2023 opfordrede tæt på 1.600 selskaber til at oplyse om deres indvirkninger på klima, skov og vandsikkerhed sammen med 287 andre internationale investorer. Vi var ansvarlige for kontakten til tre selskaber, og var underskriver på de resterende selskaber, hvor de alle bliver bedt om at udfylde detaljerede spørgeskemaer. Erfaringen fra 2023 viser, at selskaber

er dobbelt så tilbøjelige til at udfylde spørgeskemaerne, når investorer kontakter dem. Besvarelserne gør det muligt for CDP at tildele selskaberne en score baseret på deres grad af transparens og handlinger inden for miljømæssig bæredygtighed.³

I 2023 deltog vi ligeledes i CDP's Science-Based Targets Campaign. Det er en årlig kampagne, som i 2023 fik støtte fra rekordmange finansielle institutioner og multinationale selskaber. I fællesskab efterspørger vi handling fra 2.100 selskaber ved, at de sætter troværdige reduktionsmål for deres CO₂-udledning med formål om at begrænse den globale opvarmning i det hurtigt voksende tempo, der lige nu er nødvendigt for at nå målene i Parisaftalen.

Climate Action 100+ med 68 billioner amerikanske dollars i ryggen

I Climate Action 100+ initiativet går næsten 700 investorer verden over i dialog med flere end 160 af verdens mest CO₂-udledende selskaber. Velliv er en del af den gruppe af investorer i initiativet, der søger dialog med Honda Motor Company om at omstille deres forretningsmodel til at imødekomme målene i Parisaftalen. Valget af lige præcis Honda er baseret på et valg om at fokusere

³ https://cdn.cdp.net/cdp-production/cms/reports/documents/000/007/561/original/CDP_2023_Non-Disclosure_Report.pdf?1706784161

på et selskab i en sektor, der kan have markant indflydelse på at reducere efterspørgslen af fossile brændstoffer ved at omstille deres forretning og tilbyde mere bæredygtige produkter med allerede tilgængelige teknologier. Climate Action 100+ blev lanceret i 2017 og er verdens største klimafokuserede investor-initiativ. I 2022 forlængede initiativet dets virke til år 2030 under erkendelsen af, at der er lang vej endnu med arbejdet for at engagere selskaber til at forbedre håndteringen af klimarisici og fastsætte mål for reduktion af CO₂-udledning og dermed skabe langsigtet værdi for investorer.

Mål om transitionsplaner i Net Zero Engagement Initiative

Velliv deltager i IIGCC's Net Zero Engagement initiative, der blev lanceret i 2023 med formålet om at udvide klimafokuserede dialoger med selskaber ud over Climate Action 100+ initiativet. Der blev der taget kontakt til over 100 selskaber, der opfordres til at udarbejde transitionsplaner mod CO₂-neutralitet. Velliv er ledende investor i dialogen med Ford Otosan - en bilproducent i Tyrkiet som ejes af Ford Motor Company og det tyrkiske selskab Koç Holding. Vellivs bidrag i dialogen med Ford Otosan er

afgørende for at skubbe for udarbejdelsen af en transitionsplan, da Velliv som den eneste investor ønskede at gå i dialog med selskabet. Velliv bidrager derudover med støtte til kontakten til de resterende selskaber i initiativet.

Nature Action 100

I 2023 gik Velliv med i Nature Action 100 - et globalt investor-initiativ, hvor der skal føres dialog med 100 store selskaber i sektorer, der anses for at være centrale og systemisk vigtige for at vende tabet af natur og biodiversitet inden 2030. Velliv er underskriver af breve til alle 100 selskaber, men deltager i et engagement team, der bidrager til at intensivere dialogen med det svenske selskab Essity på baggrund af den geografiske nærhed, mulighed for indflydelse, og da vi ikke var i dialog med selskabet i forvejen. Arbejdet understøtter Vellivs forpligtelse til Finance for Biodiversity Pledge, hvor vi har forpligtet os til at føre dialog med porteføljeselskaber for at reducere deres negative indvirkninger samt øge positive indvirkninger på biodiversiteten. Velliv har forpligtet sig til at sætte og offentliggøre mål for indvirkningerne inden udgangen af 2024.

A proud participant of:

Nature Action 100

Stemmeafgivelse på generalforsamlinger

En anden måde, vi aktivt gør vores indflydelse gældende på, er ved at stemme ved forslag fremstillet på ordinære og ekstraordinære generalforsamlinger ved de selskaber, vi investerer i. Vores stemmeafgivelse er en måde, vi kan tilkendegive vores holdning til helt konkrete emner både overfor selskabernes ledelser og for offentligheden.

I praksis gøres det via såkaldt proxy voting, hvor Institutional Shareholder Services (ISS) tildeles fuldmagt til at afgive stemmer på vegne af Velliv, mens det er Velliv selv, der afgør, hvordan der skal stemmes ved de konkrete forslag ud fra vores stemmepolitik.

I 2023 afgav Velliv stemmer ved over 1.600 selskabers ordinære og ekstraordinære generalforsamlinger.

Velliv stemte i 11 % af tilfældene i 2023 mod anbefalingerne fra selskabernes egne bestyrelser.

Vellivs stemmepolitik og transparens

Vi tager udgangspunkt i ISS' Sustainability Voting Guidelines, men vi kan til enhver tid afvige fra den, hvis vi i en bestemt kontekst vurderer, at det er mest hensigtsmæssigt i forsøget på at påvirke

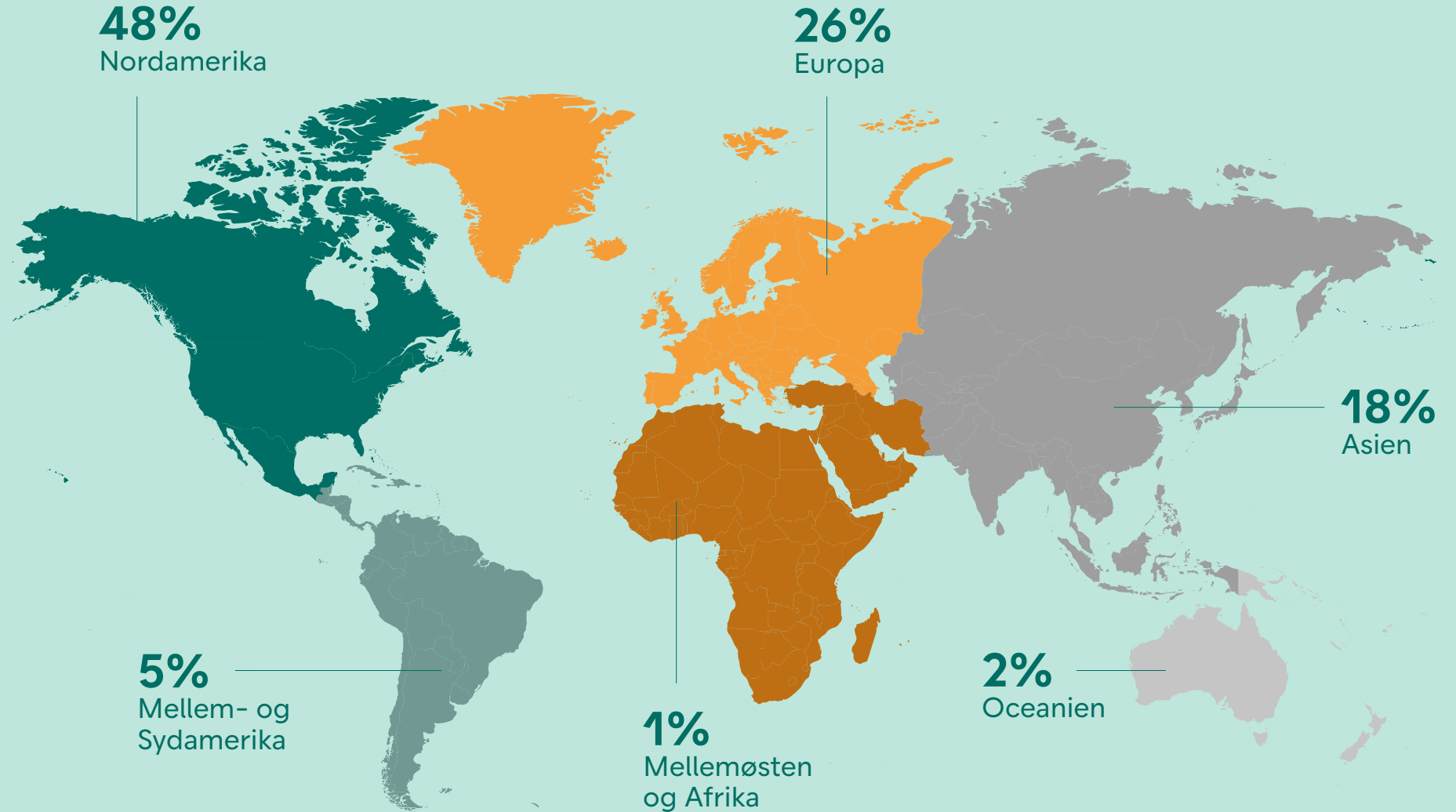
et selskab i en vis retning. Stemmeafgivelsen er baseret på samme stemmepolitik på tværs af vores pensionsprodukter for at sikre samme tilgang i vurderingen af den overordnede retning, vi mener, selskaber bør udvikle sig i. Når det gælder konkrete stemmeforslag, reflekterer vores stemmeafgivelse ligeledes en anerkendelse af, at der er forskelle i, hvilke stadier selskaber er på omstillingen mod CO₂-neutralitet, og forslag bliver derfor vurderet ud fra det udgangspunkt, et selskab har. Vores stemmeafgivelse tager afsæt i de kriterier, der indgår i vores stemmepolitik og er baseret på omfattende analyser af, om forslagene er passende i forhold til et selskabs seneste tiltag og allerede offentliggjorte oplysninger. Der laves dermed en selskabsspecifik vurdering af, om et forslag er berettiget eller ej, og hvorvidt det er hensigtsmæssigt for selskabets forretning og initiativer.

Den måde, vi stemmer på, bliver gjort tilgængelig på vores hjemmeside allerede dagen efter, en generalforsamling er blevet afholdt.

Når det gælder det kontinentaleuropæiske marked, stemmer vi imod eller undlader at stemme for medlemmer af nomineringsudvalget, hvis bestyrelsen ikke består af mindst 40 % af den underrepræsenterede kønsidentitet. Vi stemmer også imod kandidater, hvis bestyrelsen blandt andet ikke overholder kriterier for uafhængighed, antal bestyrelsesudnævnelser og manglende håndtering af ESG-risici.

Møder, der er stemt på fordelt på regioner:

Monitorering

For hver stemmesæson monitorerer vi dele af vores stemmeaktiviteter for at sikre os, at vores stemmepolitik i praksis bliver udmøntet, som den skal. Hvert år udvælger vi særlige afgrænsninger, hvilket kan være forskellige sektorer, temaer eller udsnit af vores beholdning. Fordi vi stemmer på et stort antal generalforsamlinger, er det nødvendigt at prioritere monitoreringen. I 2023 havde vi særligt fokus på monitorering af de 100 selskaber, der udgør Vellivs største beholdninger, selskaber, der indgår i Climate Action 100+ initiativet og dermed klassificeres som verdens mest CO₂-udledende selskaber, banker samt danske selskaber.

I marts 2023 stemte Velliv for et aktionærforslag om, at Starbucks Corporation skal have foretaget en vurdering fra en tredjepart om selskabets arbejde med at overholde rettigheder forbundet med foreningsfrihed og kollektive forhandlinger. Velliv stemte for forslaget for at opfordre til mere gennemsigtighed omkring selskabets håndtering af relaterede risici. Forslaget blev vedtaget med opbakning ved 52 % af stemmerne, mens bestyrelsen selv anbefalede investorer at stemme imod.

Væsentligste afstemninger

Vi har valgt at definere væsentligste afstemninger som de 100 selskaber, hvor Velliv ejer den højeste procentdel af de stemmeberettigede aktier på tidspunktet for stemmeafgivelsen og dermed har størst stemmestyrke. Stemmeafgivelsen ved disse 100 selskaber fordelte sig i 21 forskellige lande og på i alt 110 møder, da ni af selskaberne også afholdt ekstraordinære generalforsamlinger i løbet af 2023.

Vi stemte ved i alt 1.094 forslag på møderne. Ved 12 % af tilfældene stemte vi imod anbefalingerne fra selskabernes egne bestyrelser, hvilket oftest var relateret til valg eller genvalg af

bestyrelsesmedlemmer. Årsagerne var blandt andet manglende diversitet i bestyrelsen, manglende uafhængighed blandt bestyrelsesmedlemmerne eller, at kandidater er medlem af for mange bestyrelser. Velliv stemte for 922 af forslagene, hvoraf 99 % af dem blev vedtaget.

Ved de væsentligste afstemninger i 2023 har vi stemt imod eller undladt at stemme for valg eller genvalg af 93 bestyrelseskandidater ud af i alt 537.

Eksterne forvalteres indsatser

Store dele af Vellivs samlede investeringsportefølje forvaltes i samarbejde med eksterne partnere. For at vi kan levere på den bæredygtighedsagenda og de mål, vi har sat, er det essentielt, at vi sikrer de **rigtige** samarbejdspartnere, og at der er en stærk overensstemmelse mellem vores tilgange og den retning, der arbejdes mod.

Derfor har vi indsigt i vores forvalteres arbejde med ansvarlighed og bæredygtighed, hvor aktivt ejerskab udgør et af flere forskellige ESG-relaterede emner, vi forholder os til. Vi ønsker, at de har en struktureret tilgang til aktivt ejerskab med fokus på både reaktive og proaktive indsatser, og at det anses som en vigtig del af værdiskabelsen i investeringsarbejdet.

Vi beder også om indsigt i hvilke selskaber, de er i dialog med, samt de tilhørende mål for at sikre, at der ikke er ubevidste overlap, og at vi prioriterer vores egne indsatser, hvor der ikke allerede ydes en stærk indsats. Vores forvaltere har ofte en endnu større mulighed for indflydelse til at skubbe selskaber til at efterleve principper og mål, herunder de som fremgår af vores egen politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab.

Fokus i 2024

Vi vil i 2024 øge vores fokus på den indvirkning, vores investeringer har på biodiversitet.

Som nævnt tidligere skrev Velliv i 2022 under på Finance for Biodiversity Pledge, og vi har dermed forpligtet os til at samarbejde, dele viden og gå i dialog med selskaber om at mindske negative indvirkninger og øge positive indvirkninger på biodiversitet. I løbet af 2024 vil vi udarbejde mål for vores portefølje om at bremse tab af biodiversitet i verden og bidrage til at beskytte og genoprette den.

Vi investerer i flere tusinde selskaber, som skal efterleve internationale standarder for ansvarlighed, og vi afgiver stemmer på et stort antal generalforsamlinger.

Derfor ser vi stor værdi i at have et tæt samarbejde med de eksterne rådgivere, der dagligt understøtter vores indsats. Vi giver løbende feedback til dem om deres dokumentation, analyser og om vores ønsker til nye tiltag. Vi er medlem af IIGCC's Proxy Advisor Working Group, hvor vi sammen med flere andre investorer deltager i dialogen med ISS for at dele vores forventninger til dem om at stille en stemmepolitik til rådighed for stemmesæsonen i 2025. Her ønsker vi, at der i særlig grad vil blive taget højde for analyse af endnu flere selskaber ud fra målet om at tilpasse sig Parisaftalen og målet om CO₂-neutralitet senest i 2050.

Med vores specifikke mål og med de forpligtelser, vi har gjort os, i forhold til at være en ansvarlig investor, er en kontinuerlig indsats på området afgørende ikke blot på kort sigt, men også i de kommende år og i den længere fremtid.

Velliv, Pension & Livsforsikring A/S

CVR 24260577

Denne rapportering er udarbejdet jf. § 176 stk. 3 i Lov om forsikringsvirksomhed, der stiller krav til årlig redegørelse for, hvordan Vellivs politik for aktivt ejerskab er blevet gennemført herunder en generel beskrivelse af stemmeafgivelse, en redegørelse for de væsentligste afstemninger og Vellivs brug af rådgivende stedfortræderes tjenesteydelser. For yderligere information om Vellivs arbejde med aktivt ejerskab henvises til politik for ansvarlig investering og aktivt ejerskab samt Vellivs hjemmeside.

Dette dokument indeholder oplysninger og data tilvejebragt af Sustainalytics. Enhver brug af sådanne oplysninger og data er underlagt betingelser, der er tilgængelige på <https://www.sustainalytics.com/legal-disclaimers/>

Alle rettigheder til data omkring proxy voting, der tilvejebringes af Institutional Shareholder Services Inc. og dets tilknyttede virksomheder (ISS), tilhører ISS og/eller ISS' licensgivere. ISS giver ingen udtrykkelige eller stiltiende garantier af nogen art og påtager sig intet ansvar for eventuelle fejl, mangler eller driftsforstyrrelser ved eller i forbindelse med data tilvejebragt af ISS.